

4. 2. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odškodnění nepohody advokáta vyvěrající ze sporu s policejním komisařem

Zpráva z tisku: v rozsudku ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3849/2014 se Nejvyšší soud zabýval zajímavou otázkou, a to sice zdali má advokát právo na zadostiučinění za nemajetkovou újmu za nesprávný úřední postup policejního komisaře za situace, kdy policejní komisař při podání vysvětlení rozporoval právo advokáta, resp. jeho klienta, pořizovat zvukový záznam z podání vysvětlení, odmítal přijmout udělení plné moci do protokolu, odmítal zaprotokolovat určité skutečnosti, na jejichž zaprotokolování advokát trval, odmítal vydat advokátovi po skončení podání vysvětlení protokol, podal na advokáta k České advokátní komoře stížnost, která byla odložena jako nedůvodná, apod.

Nikoho zřejmě nepřekvapí, že Nejvyšší soud v daném případě dospěl k závěru, že advokát takové právo nemá. Podle mého názoru je tomu jediné dobře, jinak by soudictví v obdobných případech mohlo dorůst do oblundných rozměrů a la já se soudím, ty se soudíš, on, ona, ono se soudí, my se soudíme, vy se soudíte, oni, ony, ona se soudí a Slovácko sa súdí též! Ostatně kdo někdy nezažil „ztrátu radosti z práce“ při (úředním) styku se zaměstnanci státu (to platí pochopitelně i v opačném gardu). Na to pomůže, jak říká klasik, horký nápoj...

Zpět k výše uvedenému rozhodnutí. Nejvyšší soud zde zdůraznil, že při posuzování této otázky nelze odhlédnout právě od skutečnosti, že žalobce do situace, ve které mu měla vzniknout újma, vstoupil v postavení advokáta. Jako advokát v trestním řízení měl za úkol dohlížet na dodržování práv svých klientů, poskytovat jim právní pomoc tak, aby byla šetřena veškerá jejich práva a dbát na to, aby orgány činné v trestním řízení postupovaly v souladu s předpisy trestního práva. Dle Nejvyššího soudu lze předpokládat, že při této činnosti, stejně jako při výkonu advokacie obecně, bude advokát nucen obhajovat a prosazovat svůj (popř. klientův) názor proti názoru jiných osob, bude se dostávat do situací konfliktních, emotivně vypjatých a často i stresujících či lidsky nepřijemných. Advokát tedy musí určitou míru duševní nepohody, která mu vznikne při výkonu jeho povolání, předpokládat a snášet.

Stejnou míru nepohody ostatně musí podle Nejvyššího soudu předpokládat a snášet i každý soudce, který je ze strany účastníků řízení či jejich zástupců vystaven kritice, ať již oprávněné nebo neoprávněné, a emočně vypjatým, stresujícím situacím v průběhu ústních jednání.

Nejvyšší soud zde navázal na svoji konstantní judikaturu, podle které, ne každá újma, která člověku v životě vznikne, je odškodnitelná. Právo uznává za hodnu nápravy jen některou újmu. Vždy je třeba dle názoru Nejvyššího soudu brát v úvahu intenzitu a délku trvání nestandardního duševního stavu, slabá a krátkodobá duševní nepohoda nemusí být odčiněna (např. nebude odškodnitelná újma na zdraví spočívající v drobné oděrcce). Tak i v případě žalobce bylo nutno posoudit, zda mu vznikla nadměrná újma větší než pouhá duševní nepohoda běžně spojená s výkonem advokacie. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že tomu tak nebylo.

V posuzovaném případě veškeré tvrzené nesprávné úřední postupy policejního komisaře měly totiž spočívat v tom, že policejní komisař prosazoval jiný výklad právních předpisů než žalobce coby advokát, a že mezi policistou a žalobcem vznikaly rozepře ohledně zákonného průběhu podání vysvětlení. S takovými spory o výklad právních předpisů musel žalobce dle Nejvyššího soudu počítat, neboť jejich řešení je jedním z důvodů, proč se advokát podání vysvětlení svých klientů účastní.

Psychický diskomfort spojený s řešením těchto sporů proto spadá mezi běžné důsledky výkonu advokacie, které byly popsány výše, a které musí být advokát připraven snášet.

I v případě advokáta, jenž v řízení zastupuje svého klienta, může dle Nejvyššího soudu nastat situace, kdy mu v důsledku protiprávního jednání orgánů státu vznikne odškodnitelná nemajetková újma. Muselo by se však jednat o výrazný až extrémní zásah do práv advokáta. K tomu v posuzovaném případě nedošlo.

Nejvyšší soud přitom upozornil, že výše uvedeným právním názorem rozhodně nemínil aprobovat situace, kdy orgány státu jednají nevhodně nebo v rozporu se zákonem. Prostředkem nápravy však v takovém případě (nejedná-li se o výše zmíněný výrazný nebo extrémní zásah do osobnostních práv advokáta) nemůže být konstrukce nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle zákona č. [82/1998](#) Sb. Vhodným řešením naopak dle Nejvyššího soudu bude podání stížnosti na postup policisty. Ze skutkových zjištění v posuzované věci vyplynulo, že žalobce tohoto prostředku využil, avšak jeho stížnosti nebyly shledány důvodnými.

Závěrem snad zbývá pouze dodat, když ztrátu radosti, tak jen z dovolené!

Mgr. Vladimír Janošek, Kobylí*
advokátní koncipient

Autor působí v obchodní společnosti Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář, s.r.o. Tento článek není oficiálním stanoviskem advokátní kanceláře

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě – základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)

- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)